

Motion till riksdagen

1988/89:Uh747

av tredje vice talman Bertil Fiskesjö m.fl. (c)

En professur i miljö rätt vid universitetet i Lund

I andra motioner till årets riksmöte har vi lagt flera förslag om utökade insatser för forskning och utbildning i miljövard och miljöteknik vid Lunds universitet. I denna motion tar vi upp frågan om utbildning och forskning på miljö rättens område. Vi föreslår bl.a. att en professur i miljö rätt inrättas.

I takt med de ökade insikterna om allvaret i de miljöhot som finns i det moderna industrisamhället och om de svåra skador som inträffat har lagstiftningen på miljöområdet expanderat kraftigt.

Enligt en statlig utredning – SOU 1987:32 För en bättre miljö – finns miljöfrågor av skilda slag reglerade i 260 olika författningar, ca 80 myndigheter har uppgifter inom miljöområdet och ca 3 000 personer är involverade i miljöarbetet.

I andra länder finns också en omfattande lagstiftning på området. Till detta kommer överenskommelser över gränserna i traktater och konventioner. Internationellt samarbete i miljöfrågorna har blivit allt vanligare och viktigare under senare år.

Miljöskyddet är således i mycket hög grad en rättslig fråga. För myndigheter och domstolar är tillämpningen av de regler som finns en grundläggande uppgift.

Den rättsliga reglering som finns på miljöområdet är inte bara omfattande, den är också svåröverskådlig och bristfälligt systematiserad. Lagar och andra bestämmelser har kommit till efter hand. Det förekommer att de överlappar varandra, ibland är de motstridiga. Inte sällan uppkommer svårigheter vid tillämpningen.

Ur en rad olika aspekter är det viktigt att miljö rättens ställning vid våra universitet förstärks. För den fortgående lagstiftningen på området och för den översyn och systematisering av regelsystem och tillämpning som i allt högre grad blir nödvändig är det mycket viktigt med kvalificerad forskning inom miljö rätten. Forskningen är också en nödvändig grund för undervisning och utbildning.

Utbildningsbehovet på området är stort. Myndigheterna måste ha tillgång till tjänstemän som är kunniga i miljö rätt och för åklagare och domstolsjurister blir kunskaper på området allt viktigare. Klagomål över brister i hanteringen av miljö rättsliga frågor har ofta förekommit under senare år.

När nya områden blir föremål för omfattande rättslig reglering har det varit vanligt att detta följts upp med fasta resurser för forskning och utbildning vid universitetens juridiska fakulteter. Så har skett vad gäller t.ex. socialrätt och arbetsrätt. Det är enligt vår mening mycket angeläget att så sker även på miljö rättens område.

Det finns en handfull forskare vid universiteten som gjort förtjänstfulla insatser på miljörettens område och inslag av miljörättsliga frågor förekommer i universitetsutbildningen. Denna verksamhet är dock av begränsad omfattning och svarar inte mot det behov som finns och som kommer att finnas framöver.

Det är således viktigt att miljöretten ges en mera självständig och framskjuten ställning inom juridisk utbildning och forskning. Det bästa sättet att åstadkomma detta är att bygga upp fasta institutioner för miljö rätt vid de juridiska fakulteterna på samma sätt som skett vad gäller andra nya och omfattande rättsliga områden. Inriktningen bör således vara den här angivna.

För att denna angelägna uppbyggnad skall komma igång så snart som möjligt föreslår vi att riksdagen beslutar att en professur i miljö rätt skall inrättas, lämpligen vid Lunds universitet.

Hemställan

Med hänvisning till vad som anförts i motionen hemställer vi

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en förstärkning av forskning och utbildning på miljörettens område samt
2. att riksdagen bemyndigar regeringen att inrätta en tjänst som professor i miljö rätt i enlighet med vad som angetts i motionen.

Stockholm den 25 januari 1989

Bertil Fiskesjö (c)

Håkan Hansson (c)

Ulla Tillander (c)